

COPII ȘI OAMENI SĂLBATICI – UN EXEMPU SUI GENERIS DE RESPECTARE A DREPTURILOR OMULUI

Prof. univ. dr. Emilian M. DOBRESCU

Academia Oamenilor de Știință din România

dobrescu@acad.ro

Abstract: Children and wild people – a *sui generis* example of respect for human rights.

Wild children are the offspring of People who – for various reasons – grew up isolated from human communities and were not accustomed until their discovery by People, with the socialization process marked by fundamental conventions such as language, education and appropriate rules of social behavior, generally accepted.

Children and wild people have rarely integrated into society – the lack of adequate care when they were not around People, the emotional stimulation and „education” they sometimes received even from wild animals have hindered their social progress and they delayed their mental development. Children raised by animals have often become the subject of scientific studies and debates that have stigmatized them and turned them into laboratory subjects, used to prove scientific theories related to socialization.

Keywords: *children, wild people, wild animals, isolation, education, integration.*

Introducere

Copiii sălbatici sunt puii de Oameni care – din diverse motive – au crescut izolați de comunitățile umane și nu au fost obișnuiți până la descoperirea lor de către Oameni, cu procesul de socializare marcat de convenții fundamentale cum sunt limba, educația și regulile adecvate unui comportament social în general acceptat.

Copiii și oamenii sălbatici sălbatici s-au integrat rar în societate - lipsa îngrijirii adecvate în perioada când nu au fost în preajma Oamenilor, stimularea emoțională și „educația” pe care au primit-o uneori chiar de la

animalele sălbatice au împiedicat progresul lor social și au întârziat dezvoltarea lor mentală. Copiii crescuți de animale au devenit deseori subiecți ai studiilor științifice și dezbaterilor care i-au stigmatizat și transformat în subiecte de laborator, utilizate pentru a dovedi teoriile științifice legate de socializare.

Motivul copilului crescut de lupi sau alte animale sălbatice, uneori chiar de Oameni, este la fel de vechi ca Istoria actualii civilizații umane; astfel, unul dintre personajele principale din „Epopoea lui Ghilgameș”, una dintre cele mai vechi epoei despre evoluția Oamenilor pe Terra, a crescut printre sălbăticiuni...

De-a lungul Istoriei, au existat numeroase cazuri de copii crescuți de animale, unele din exemplele de mai jos confirmând pe deplin această situație; în alte cazuri avem de-a face cu întreruperea conștientă de către membri ai familiei respective a procesului de socializare al copilului abandonat de familie în sălbăticie, în condiții improprii sau inexistente de socializare... Rescoperiți sau redescoperiți de Oameni s-a încercat cu ei reluarea procesului de socializare, inclusiv de adecvare la cazurile menționate mai jos a drepturilor omului, specifice și unanim acceptate în civilizația respectivă.

Importanța socializării și a vieții sociale

Socializarea este procesul prin care individul uman își formează personalitatea învățând comportamente, abilități și acumulând informații care îi fac ființa socială capabilă să trăiască și să se dezvolte în societate/mediul social; socializarea reprezintă asimilarea și adaptarea, precum și interiorizarea regulilor și modelelor oferite de instituțiile și Oamenii cu care orice ființă umană intră în contact. Factorii care ne influențează comportamentul în societate sunt numiți în sociologie agenți de socializare. Agenții principali de socializare sunt familia, grupurile de egali/instituțiile societății respective, printre care – din ce în ce mai mult azi – sistemul mass-media.

Procesul de socializare este influențat de: a) factori psihologici: temperamentul și caracteristicile afective ale persoanei în cauză); b) mediul fizic sau geografic – un factor hotărâtor în preluarea, formarea și transmiterea principalelor abilități umane; c) profilul cultural al unei societăți împri-mă întotdeauna caracteristici specifice procesului de socializare; d) experiența de grup, f) experiența personală.

Există șase tipuri majore de procese de socializare, clasificate după două criterii:

a) momentul în care se realizează: 1. socializare primară (de la naștere și până la 4-7 ani), în care agentul principal de socializare este familia. Individul învață limbajul, normele și valorile de bază ale societății umane/ale societății în care s-a născut; 2. socializare secundară (de la 4-7 ani până la adolescență, perioadă în care sunt asimilate toate rolurile sociale, produsele culturale și normele care permit traiul în societatea respectivă; 3. socializarea continuă – de la adolescență până la moartea individului este un proces îndelungat, dar nu foarte intens: se învață roluri precum cele de cetățean, soț, angajat, părinte;

b) scopul pentru care se realizează: 4. socializare anticipatorie, care îl pregătește pe Om pentru roluri sociale pe care urmează să le joace; 5. socializare propriu-zisă – este tipul de socializare în cadrul căreia sunt învățate modele comportamentale, valori și norme ale culturii/societății în care s-a născut individul în cauză. Acest tip de socializare conduce la comportamente conformiste (de adoptare a normelor și valorilor în cauză) sau comportamente deviate (de neadoptare a normelor și valorilor specifice societății respective), care conduc la delincvență și izolare; 6. resocializarea – se referă la renunțarea la unele comportamente, norme, valori și adoptarea altora. Apare în trecerea de la o etapă a vieții la alta. Un caz aparte aici este acela al instituțiilor de reeducare.

În toate cele șase forme/tipuri majore de socializare un rol foarte important, încă puțin înțeles, explicat și aplicat de instituțiile socializatoare, începând cu familia și terminând cu sistemul mass-media, este foarte important sistemul oficial și sistemul cutumiar/tradițional al drepturilor Omului, care, în opinia noastră este încă insuficient conștientizat și aplicat efectiv în societățile umane ale planetei noastre.

Motivul copilului crescut de lupi sau alte animale sălbatice este la fel de vechi ca Istoria actualii civilizații umane; astfel, unul dintre personajele principale din „Epopoea lui Ghilgameș”, una dintre cele mai vechi epopei despre evoluția Oamenilor pe Terra, a crescut printre sălbăticiuni...

De-a lungul Istoriei, au existat numeroase cazuri de copii crescuți de animale, unele din exemplele de mai jos confirmând pe deplin această situație; în alte cazuri avem de-a face cu întreruperea conștientă de către membri ai familiei respective a procesului de socializare al copilului abandonat de familie în sălbăticie, în condiții improprie sau inexistente de socia-

lizare... Rescoperiți sau redescoperiți de Oameni s-a încercat cu ei reluarea procesului de socializare, inclusiv de adecvare la cazurile menționate mai jos a drepturilor omului, specifice și unanim acceptate în civilizația respectivă. În 1894, poetul englez Rudyard Kipling a publicat o faimoasă colecție de povești numite „The Jungle Book” (Cartea Junglei), în care ne prezintă aventurile fascinante ale lui Mowgli, un copil sălbatic, crescut de lupi, care învață limbile diferitelor animale sălbatice și stabilește legături personale cu aceste animale. Până la urmă, Mowgli învață să respecte convențiile și devine membru activ al societății civilizate. „Cartea Junglei” a popularizat motivul copiilor crescuți de animale în literatură și cultură, iar Mowgli a devenit un personaj iubit pentru copii, cunoscut pentru compasiunea, bunățatea și adaptabilitatea sa.

Nu la fel s-a întâmplat în cazurile decrișe mai jos, unde realitatea dominată de animalele sălbatice a constituit un așa-zis cadru de evoluție a ființelor Om respective, ajunse voit sau din întâmplare exemplele de copii și oameni sălbatici decrișe în continuare. Evoluția în societate a acestor cazuri după descoperirea lor de către Oameni, demonstrează că socializarea este cadrul care asigură Omului posibilitățile depline de dezvoltare, iar în cadrul acestui sistem, aplicarea și respectarea sistemului complex al drepturilor Omului este un cadru sui generis de exemplificare a rolului pe care-l joacă drepturile Omului în evoluția planetară și de ce nu, interplanetară a Omului.

Cazul Căldărar

Traian Căldărar a trăit timp de trei ani în sălbăticie, în România, alături de o haită de câini sălbătiți. S-a născut într-o familie cu probleme, ambii părinți fiind cerșetori. În primii ani de viață, a fost neglijat, înfometat și bătut de părinți. Într-un final, aceștia l-au părăsit și au plecat la cerșit în Italia. Nevoit să se descurce singur, băiatul de doar 6 ani s-a adăpostit într-o pădure, unde a trăit alături de o haită de câini sălbătiți.

Când a fost găsit, trăia într-o cutie de carton și era complet dezbrăcat. Avea numeroase răni infectate pe corp, suferea de malnutriție severă și de rahitism și avea un comportament animalic. Devenea violent atunci când îi era foame și era incapabil să vorbească. Din câte se pare, Traian nu ar fi putut supraviețui în sălbăticie atât de mult timp de unul singur.

Medicii care l-au examinat cred că micuțul a fost îngrijit de o haită de câini sălbătiți, de la care a preluat și comportamentul. Băiatul a fost

internat la spitalul din Făgăraș, iar după ce s-a însănătoșit s-a întors acasă la părinți. Pentru că nici de această dată părinții n-au avut grijă de el, Traian a fost mutat într-un centru de plasament. A învățat să vorbească și a scăpat de comportamentul antisocial, reușind să meargă la școală.

Cazul Chapman

Marina Chapman s-a născut în 1950 în statul sud-american Columbia, iar când avea doar patru ani a fost răpită din satul unde trăia¹. Nu se știe din ce motiv, răpitorii s-au răzgândit și au abandonat-o în mijlocul junglei. Un copil de doar patru ani, abandonat în sălbăticie, n-ar avea prea multe șanse de supraviețuire.

Speriată, fetița s-a împrietenit cu un grup de maimuțe capucin, care au adoptat-o. Încet, Marina a învățat să se descurce. A început prin a observa comportamentul maimuțelor. Așa și-a dat seama că, dacă stă sub copacii în care animalele mănâncă, poate să culeagă hrana pe care acestea o scapă. Fetița dormea în copac și a învățat să meargă în patru labe, exact ca maimuțele. Așa a petrecut Marina cinci ani în mijlocul junglei, până când a fost descoperită de niște vânători.

Când a fost găsită, își pierduse total capacitatea de a vorbi. Din păcate, întâlnirea cu vânătorii n-a fost de bun augur pentru Marina. Pentru a face bani, aceștia au vândut-o unui bordel din Cucuta, de unde a reușit totuși să scape. O vreme, a dormit pe străzi, devenind apoi sclava unei familii de mafioți. După câțiva ani, a fost salvată de o vecină și s-a mutat în Marea Britanie, unde trăiește și acum.

Mai târziu, Marina s-a căsătorit cu un om de știință din Braford (Marea Britanie) și și-a publicat memoriile într-o carte cu titlul „Fata fără nume”. În carte, Marina povestește o întâmplare care ne arată ce legătură puternică a avut cu animalele care au crescut-o. La un moment dat, s-a îmbolnăvit foarte rău din cauză că a mâncat o plantă otrăvitoare. Simțind că fata ar putea să moară, una dintre maimuțe (căreia Marina îi spune acum „bunicul”) a dus-o la o baltă cu apă murdară. Fetița a băut din acea apă, a vomitat, iar apoi a început să se simtă mai bine...

1 Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/5-copii-crescuti-de-animale/>, vizitat pe 20 decembrie 2018, orele 8:02.

Cazul Familiei Likov

Totul a început în 1917, odată cu venirea la putere a bolșevicilor². Cunoscuți pentru ideile lor antireligioase, bolșevicii au început să-i persecute pe credincioși. Lucrurile s-au agravat și mai mult după instaurarea regimului lui Iosif Visarionovici Stalin. Teroarea dezlănțuită împotriva cultelor religioase în anii '30 a făcut multe victime. Multe culte au fost scoase în afara legii. Drept urmare, mulți sovietici au fugit din țară pentru a scăpa de persecuții. Printre cei persecutați de regim pentru credința lor se numărau și cei din familia Likov.

În 1936, după ce o patrulă comunistă i-a ucis fratele, Karp Likov a ajuns la capătul disperării. După îndelungi frământări, a decis să-și ia inima în dinți și să plece. Tot ce-și dorea era să-și ducă familia într-un loc sigur. Astfel, Karp a plecat de acasă împreună cu soția lui, Akulina, și cu cei doi copii, Savin și Natalia. Savin avea nouă ani, iar Natalia, doar doi. Neavând încotro s-o apuce, Karp s-a hotărât să ia calea pădurilor.

În anii care au urmat, cei patru s-au aventurat tot mai mult în sălbăticie. În cele din urmă, au găsit un loc izolat, pe munte, la 1.800 de metri altitudine. Timp de 42 de ani, acest loc neprietenos avea să însemne pentru ei „acasă”. În 1940, celor doi soți li s-a mai născut un fiu, Dmitri. Doi ani mai târziu s-a născut și mezina, Agafia. Familia a rămas în pădurea izolată, fără nici un contact uman. În timp, ei și-au făcut o mică grădină, în care cultivau cartofi, secară și cânepă. Aduseseră cu ei câteva haine și ustensile, dar cu vremea toate s-au uzat. Povestind cu geologii, Karp a rememorat o iarnă cumplită, de care a crezut că nu vor reuși să treacă: în iarna anului 1961, rămași fără mâncare, cei șase au fost nevoiți să mănânce pielea propriilor bocanci. În acel an, soția lui Karp, Akulina, a murit din cauza malnutriției.

La început, membrii familiei Likov nu au acceptat daruri de la geologi, în afară de sare. Dar, până la urmă, au primit și alte lucruri: cuțite, ustensile și cereale. Însă „pustnicii” au refuzat categoric să părăsească pădurea și să se întoarcă în lumea civilizată. Din păcate, în 1981, la scurt timp după ce au fost descoperiți, trei dintre cei patru copii ai familiei Likov și-au pierdut viața. Savin și Natalia au murit de insuficiență renală, iar Dmitri,

2 Vezi pe site-ul <https://incredibilia.ro/familia-likov-pustnici-siberia/>, vizitat pe 20 decembrie 2018, orele 8:28.

de pneumonie. Se crede că, luând contact cu oameni din exterior, ei au contractat boli pentru care sistemul lor imunitar nu era pregătit.

Deci, începând cu 1981, la coliba din pădure au rămas doar Karp Likov și mezina Agafia. Geologii le-au cerut să iasă din pădure și să se alăture rudelor lor. Dar cei doi au rămas neclintiți în hotărârea de a nu părăsi pădurea care le era casă. Șapte ani mai târziu, pe 16 februarie 1988, Karp și-a dat ultima suflare.

Singura rămasă în viață este Agafia. Ea a continuat să locuiască singură în coliba familiei. A plecat de acolo doar de șase ori. În anii '80, guvernul sovietic i-a plătit un tur de o lună al Uniunii Sovietice. Astfel, Agafia a văzut pentru prima dată în viață avioane, cai, mașini și bani. După aceea, ea a părăsit pădurea numai pentru a primi ajutor medical sau pentru a se întâlni cu rudele.

Cazul Genie

Povestea lui Genie ilustrează unul dintre cele mai grave cazuri de abuzuri asupra copiilor cunoscute vreodată³. Încă de când era sugar, ea nu a avut parte nici măcar de o atingere omenească prietenoasă. A cunoscut numai abuzul și teroarea. A fost închisă într-o cameră întunecată cu ferestrele vopsite. Mai mult, nu i s-a permis să audă sau să scoată vreun sunet. Astfel, acest copil sălbatic și-a dezvoltat abilitatea de a vorbi abia după vârsta de 13 ani. În acel moment, autoritățile au aflat despre abuzurile la care fusese supusă și au intervenit.

Genie s-a născut în California (SUA) în 1957. A fost al doilea copil care a supraviețuit, dintr-un total de patru născuți. Tatălui ei, pe nume Wiley, îi displaceau copiii. Avea un comportament abuziv față de membrii familiei lui, cărora nu le permitea să părăsească locuința. Ura a fost motivul pentru care și-a transformat fiica într-un copil sălbatic. Tatăl lui Genie crescuse mai mult în orfelinate. Mama acestuia conducea un bordel și îl vizita foarte rar. Din această cauză, el a acumulat resentimente și furie. Mama lui Genie era cu 20 de ani mai tânără decât tatăl ei și avea probleme de vedere la un ochi. Acestea au fost urmate de cataracte grave. Din această cauză, a devenit din ce în ce mai dependentă de soț.

3 Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/copil-salbatic-genie/>, site vizitat pe 21 februarie 2018.

Tatălui lui Genie îi displăceau profund copiii, pe care îi considera gălăgioși. După nașterea lui Genie, el a început să își izoleze familia tot mai mult. Precum copiii dinaintea ei, Genie s-a născut cu o greutate foarte scăzută. Când Genie avea 20 de luni, tatăl a decis să își mute familia în casa mamei lui. O ținea pe Genie legată timp de 13 ore pe zi de oala în care își făcea nevoile. Apoi, îi puneă un scutec seara și o puneă într-un sac mic de dormit, imobilizându-i membrele. O hrănea cu mâncare pentru copii, cereale, ouă fierte moi și lichide. După ce bunica din partea tatălui a murit lovită de o mașină, tatăl fetei a devenit și mai antisocial și abuziv. El îl învinuia pe fratele lui Genie pentru accident. Acesta se afla împreună cu bunica lui când accidentul a avut loc.

Casa era foarte izolată de restul lumii. Bărbatul a continuat să impună restricții stricte în ceea ce privea „emiterea de sunete”. A refuzat să dețină un radio sau un televizor. Aproape că nu le permitea niciodată fiului și soției să vorbească, mai ales când se aflau lângă Genie. Îi pedepsea de câte ori vorbeau fără permisiunea lui. Wiley își obliga fiul să o abuzeze pe Genie în același mod în care o abuza el însuși. Îi dădea atât de puțină mâncare, încât la vârsta de 13 ani fata arăta de parcă ar fi avut șase sau șapte ani.

Noaptea, în jurul orei 23.00, ori de câte ori era posibil, mama ei îi strecura mâncare lui Genie. Acest lucru a făcut-o pe fată să dezvolte un program de somn anormal. Ea dormea de la 19.00 la 23.00, se trezea câteva minute pentru a mânca, și apoi își continua somnul pentru încă șase ore și jumătate. Izolarea ei fizică a dus la subdezvoltare motorie. Singurele părți ale corpului pe care și le putea mișca erau extremitățile. Acest regim inuman a dus la apariția unor dizabilități severe. La vârsta de 13 ani, Genie abia putea merge, nu putea să înghită mâncarea, nu avea control asupra defecării sau urinării și era înclinată să-și facă rău ori de câte ori se simțea furioasă sau frustrată. Deși vederea îi era bună, nu o putea concentra pe obiecte aflate la o distanță mai mare de trei metri. Aceasta era lungimea camerei ei...

În 1970, părinții lui Genie au început să aibă certuri violente. După puțin timp, mama lui Genie a plecat cu fata, în timp ce soțul era ieșit. Ea s-a dus să aplice pentru o pensie de handicap pentru orbire. A greșit însă ușa și a intrat în biroul de servicii sociale generale, din cauza faptului că era aproape oarbă. Acolo, un asistent social a contactat poliția. Autoritățile i-au arestat pe părinții lui Genie pentru abuz asupra copiilor.

În dimineața în care urma să apară la tribunal, tatăl lui Genie s-a sinucis. A lăsat un bilet pe care scrisese doar atât: „Lumea nu va înțelege niciodată”. Genie a fost internată la un spital de copii. Terapeutul David Rigler și doctorul James Kent s-au ocupat de cazul ei. În acel moment, fata era subnutrită. Avea o înălțime de 1,37 metri, cântărea numai 27 de kilograme, avea un stomac umflat și dantura întregă. Deoarece mișcările îi fuseseră restrânse pentru atâția ani, pe fețele ei se dezvoltaseră calus gros și o mulțime de vânătăi. Coapsele îi erau diforme, toracele era subdezvoltat și oasele păreau a fi ale unui copil de 11 ani. Nu putea să stea drept și avea un mers caracteristic „de iepuraș”. Își ținea mereu mâinile în față, ca pe niște gheare.

Atenția și grija pe care le primise la spital au avut un impact pozitiv clar asupra ei. A luat în greutate și, treptat, a început să interacționeze cu persoanele cu care se împrietenise. Devenise foarte interesată de sunete. Încerca să le găsească sursa și muta obiectele pentru a produce zgomote. A locuit pentru puțin timp în casa unui cercetător. Dar personalul din spital a fost de părere că acest lucru a avut un impact negativ asupra ei. Ea a fost crescută de David Rigler și soția lui. Aceștia au devenit părinții ei adoptivi pentru un timp, apoi Genie s-a reîntors la casa de copii...

În 1975, când a împlinit 18 ani, mama ei a dorit să o ia înapoi în grijă. Dar, în curând, acest lucru avea să o copleșească. În ianuarie 1978, nu a mai permis echipei de cercetare să aibă acces la fiica sa. Apoi, Genie a trecut prin cel puțin patru orfeline între 1978 și începutul anilor '90. Acolo, a fost supusă din nou la abuzuri fizice și psihice. Astfel, a devenit depresivă sever și complet retrasă. Genie este acum în grija statului California. Duce o viață simplă, într-un centru pentru adulți subdezvoltați mintal din Los Angeles. Locația nu a fost făcută publică. Mama ei a murit din cauze naturale, la vârsta de 87 de ani. Fratele ei, care fugise de acasă când împlinise 18 ani, a murit în 2011. Moartea lui s-a datorat unor complicații rezultate în urma diabetului de care suferea.

Cazul Pantoja

Marcos Rodriguez Pantoja, născut în 1946, avea 19 ani în 1965 și în ultimii 12 îi trăise într-o peșteră din munții Sierra Morena, din Spania, alături de o haită de lupi⁴. Mama lui a murit când Marcos era foarte mic. Apoi, când băiatul avea 6 ani, tatăl său l-a vândut unui bătrân păstor de capre.

4 Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/barbat-crescut-de-lupi/>, vizitat pe 20 decembrie 2018.

La scurt timp după „tranzacție”, bătrânul a murit, iar Marcos a decis să-și găsească adăpost în munți, în loc să se întoarcă la rudele sale abuzive.

Povestea Timpului petrecut de Marcos în sălbăticie este remarcabilă. Păstorul îl învățase să pună capcane pentru a prinde iepuri și potârniche, care i-au asigurat supraviețuirea la început. Marcos a învățat astfel să supraviețuiască observând comportamentul animalelor: „Ce mâncau ele, mâncam și eu. Mistreții mâncau tuberculi îngropați sub pământ, pe care îi găseau datorită mirosului mistreților. Când căutau după ei, eu aruncam cu pietre după mistreți – aceștia fugeau și eu mâncam tuberculii”. Curând, a descoperit peșteră care avea să-i devină casă. A fost încântat să găsească acolo niște pui de lup, cu care s-a jucat până când a adormit. Însă când a sosit lupoaica, lucrurile au devenit tensionate. În primă fază, ea a încercat să-l alunge pe Marcos, dar, până la urmă, a ajuns să împartă o porție din prada ei cu noul „pui” cu aspect ciudat.

Așa a ajuns Marcos să fie crescut de lupi. În sfârșit, își găsise o nouă familie. De fapt, la fel ca Mowgli, din „Cartea junglei”, Marcos devenise parte a unei comunități de animale... A trăit alături de animale, pe care și le-a făcut prietene, până într-o zi a anului 1965, când a fost descoperit de poliție. Timp de 12 ani fusese crescut de lupi și se obișnuise cu viața în sălbăticie, Marcos, în vârstă acum de 19 ani, a fost dus cu forța în satul Fuencaliente, unde tânărul s-a adaptat cu greu la noua lui viață. Treptat, el și-a făcut un rost în societatea umană, deși a întâmpinat multe obstacole. Adeseori, oameni fără scrupule au profitat de el.

Acum are peste 70 de ani, iar zgomotele și priveliștile din marile orașe încă îl uimesc și îl derutează... de aceea, nu este surprinzător că Marcos a declarat pentru cotidianul El Pais că, pentru el, viața printre Oameni este o dezamăgire: bărbatul crescut de lupi și-a găsit cu greu locul său în societatea umană și a participat la diferite activități alături de grupurile care activează pentru conservarea mediului; Marcos a fost invitat la diverse cursuri, unde le relatează tinerilor povestea incredibilă a vieții sale.

Cazul Ramu

Ramu avea cinci ani atunci când a fost găsit în jungla din statul Uttar Pradesh (India), alături de câțiva pui de lup⁵: crescut de o haită de lupi, Ramu

5 Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/5-copii-crescuti-de-animale/>, vizitat pe 20 decembrie 2018.

învățase tot ce știa de la animale. Bea apă ca lupii, se hrănea cu carne crudă și umbla în patru labe. Dinții i se formaseră ascuțiți, pentru a sfâșia carnea, iar unghiile arătau ca niște gheare.

După ce a fost salvat, băiatul a fost luat în grijă de un grup de călugărițe misionare. Ele au încercat să-l reabiliteze și treptat l-au învățat să se spele și să se îmbrace singur. Cu toate acestea, Ramu n-a învățat niciodată să vorbească și n-a renunțat la vânătoare. Din când în când, evada din camera sa pentru a „da lovitura” la cotețele de găini, mâncarea lui favorită.

Cazul Tolstik

Născut în Siberia, Andrei Tolstik a fost abandonat de părinți pe când avea doar trei luni; fiindcă familia sa locuia într-un sat izolat, nimeni nu și-a dat seama că Andrei fusese lăsat singur⁶. Neputincios și lipsit de apărare, bebelușul a fost salvat de un câine, care și-a asumat misiunea de a-l îngriji: Timp de șapte ani, băiatul a fost crescut de câini, în izolare totală.

Când și-au dat seama că băiatul nu fusese înscris la școală, asistenții sociali au început să investigheze ce s-a întâmplat cu el. Au descoperit un băiat incapabil să vorbească, cu un comportament de animal. Privat atât de mult timp de contactul cu oamenii, Andrei adoptase comportamentul unui câine. Mergea în patru labe, mușca, adulmeca hrana înainte de a o mânca și îi era frică de oameni.

A fost internat într-un orfelinat, iar la început a fost extrem de agresiv cu oricine încerca să se apropie. Apoi, treptat, Andrei s-a obișnuit cu prezența umană și a învățat să meargă pe două picioare și chiar să folosească lingura. Din păcate, băiatul n-a învățat niciodată să vorbească, folosind doar limbajul semnelor pentru a comunica.

Cazul Sanichar

În 1867, niște vânători au descoperit în pădurea Bulandshahr din India o ființă umanoidă, care părea a fi un băiat de aproximativ 6-7 ani⁷. Băiatul umbla în patru labe, alături de o haită de lupi. Animalele și băiatul au in-

⁶ Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/5-copii-crescuti-de-animale/>, vizitat pe 20 decembrie 2018.

⁷ Vezi site-ul <https://incredibilia.ro/5-copii-crescuti-de-animale/>, vizitat pe 20 decembrie 2018.

trat într-o peșteră, iar vânătorii i-au urmărit. După un timp, vânătorii au pătruns în peșteră, au ucis lupii și l-au găsit pe băiat.

L-au luat cu ei și l-au adus în civilizație, unde a fost internat într-un orfelinat, iar îngrijitorii l-au botezat Dina Sanichar. Medicii care l-au studiat pe Dina au descoperit că el avea toate trăsăturile și comportamentele unui animal sălbatic: refuza să fie îmbrăcat și smulgea de pe el toate hainele pe care i le puneau îngrijitorii. La fel ca lupii, Dina rodea oase și scotea sunete animalice.

Deși i se gătea constant, el prefera carnea crudă. Dina a rămas alături de oameni pentru următorii 20 de ani, dar nu a reușit decât să învețe să stea pe două picioare, să se îmbrace (deși cu dificultate), să mănânce din farfurie și să bea din pahar. Nu a învățat niciodată să vorbească, dar i-a plăcut foarte mult să fumeze. A murit de tuberculoză, în 1895.

Cazul Victor din Aveyron

A trăit între 1788-1828 și a fost un copil francez sălbatic, crescut de lupi, care a trăit în pădurea regiunii Aveyron la sfârșitul anilor 1790, găsit la vârsta de aproximativ 12 ani când trecea prin pubertate. După descoperirea sa, a fost dat pentru îngrijire și educare mai multor persoane, dar a fugit de civilizație de opt ori. În cele din urmă, cazul său a fost preluat de un tânăr medic, Jean Marc Gaspard Itard, care a lucrat cu băiatul timp de cinci ani și i-a dat numele Victor. Itard era interesat să determine ce putea învăța Victor. El a conceput proceduri pentru a-l învăța pe băiat și a înregistrat progresul său. Pe baza muncii sale cu Victor, Itard a dat un nou teren în educația celor întârziți din punct de vedere al dezvoltării.

Victor din Aveyron a fost observat de săteni încă din 1794, iar în 1797 a fost prins de niște vânători și dus în oraș⁸. O văduvă tânără l-a îngrijit de câteva luni, dar copilul a reușit să scape și să se întoarcă în pădure. A ieșit apoi în mod voluntar din pădure în anul 1800.

Când a fost găsit nu putea vorbi nici o limbă: medicii care l-au examinat mai întâi l-au crezut surdo-mut. După ce a fost examinat la Institutul Național al Surzilor din Paris, s-a stabilit că era complet sănătos, dar nu a vorbit niciodată vreoa limbă. Îi plăcea să se plimbe gol și nu avea nicio

8 Vezi site-ul <https://lapsihiatru.ro/2019/04/12/cazul-lui-victor-of-aveyron-copilul-salbatic-care-vorbea-limba-lupilor/>, postat și vizitat pe 12 aprilie 2019.

problemă cu frigul, ceea ce i-a determinat pe cercetătorii de la acea vreme să concluzioneze că era obișnuit cu condițiile dure ale sălbătăciei.

Mișcarea iluministă era în plină desfășurare la sfârșitul secolului al XVIII-lea și mulți oameni de știință proeminenți ai Timpului credeau că abilitatea de a învăța și de a respecta convențiile este singura trăsătură care diferențiază Oamenii de animale. Mai mulți cercetători, inclusiv un instructor faimos numit Roch-Ambroise Cucurron Sicard, au încercat să-l învețe pe Victor să vorbească, precum și elementele de bază ale comunicării pentru a dovedi că dezvoltarea limbajului și abilităților sociale depinde de contextul social.

Deși Victor a prezentat unele semne de progres, el a rămas agresiv, hiperactiv și dezinteresat de carte. În cele din urmă, cercetătorii au ajuns la concluzia că nu va putea niciodată să se adapteze la nici o convenție socială. A fost lăsat să părăsească Institutul Național al Surzilor și să devină un fel de atracție locală.

Din fericire, Victor a fost adoptat de un student la medicină numit Jean Marc Gaspard Itard, care l-a luat în propria sa casă. Itard a fost cel care ia dat numele „Victor”. Până în acel moment, copilul sălbatic era cunoscut drept „Copilul Lup”: sub supravegherea lui Itard, Victor a reușit să învețe mai multe fraze și să accepte anumite convenții sociale, dar nu a devenit niciodată un membru pe deplin funcțional al societății. Totuși, el a primit o îngrijire corespunzătoare și a avut o viață liniștită până în 1828, când a murit de pneumonie, la vârsta de 40 de ani.

Deși Itard a eșuat în eforturile de educare a lui Victor, el a fost apreciat fiindcă a fondat un program de educație pentru surzi și a introdus noi metode de pedagogie, care includ utilizarea modificării comportamentului pentru copiii cu deficiențe severe.

Deși viața lui Victor a fost adaptată pentru marele ecran, în filmul „Copilul sălbatic” („L'enfant sauvage”) de la Francois Truffaut, unii cercetători au arătat că există foarte puțini copii autentici crescuți de animale și că aceștia au fost probabil abandonați de familiile lor cu puțin timp înainte de a fi găsiți sau au avut dizabilități severe. Un profesor a scris că Victor probabil avea autism sever, altfel nu ar fi fost crescut de lupi.

Concluzii

Copiii sălbatici sunt deci micuții Oameni care – din diverse motive – au crescut izolați de comunitățile umane și nu au fost obișnuiți până la descoperirea lor de către Oamenii maturi cu procesul de socializare, marcat de convenții fundamentale cum sunt limba, educația și regulile adecvate unui comportament social în general acceptat.

Copiii și Oamenii sălbatici sălbatici s-au integrat rar în societate - lipsa îngrijirii adecvate în perioada când nu au fost în preajma Oamenilor, stimularea emoțională și „educația” pe care au primit-o uneori chiar de la animale au împiedicat progresul lor social și au întârziat dezvoltarea lor mentală. Copiii crescuți de animale au devenit deseori subiecți ai studiilor științifice și dezbaterilor care i-au stigmatizat și transformat în subiecte de laborator, utilizate pentru a dovedi teoriile științifice legate de socializare.

Societatea și procesul de socializare sunt hotărâtoare deci în formarea și evoluția Omului, iar Sistemul Drepturilor Omului este factorul fundamental care imprimă o direcție de evoluție superioară a Omului în Istorie.